

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'AGRICULTURA, PESCA I MEDI NATURAL

9112

Resolució del conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural per la qual es declara la presència de la malaltia del virus de la llengua blava i s'adopten mesures sanitàries de salvaguarda per evitar-ne la propagació a tot el territori de les Illes Balears

La llengua blava és una malaltia vírica de caràcter infeccios no contagiós transmesa mitjançant diverses espècies de mosquits del gènere *Culicoides*, que afecta els animals de remuc, especialment el bestiar oví. És una malaltia inclosa en el Codi Zoonosanitari Internacional de l'Oficina Internacional de Epizooties (OIE) i a la llista de malalties de declaració obligatòria de la Unió Europea (UE). La seva detecció comporta la necessitat d'implantar mesures de control obligatòries i importants restriccions al moviment d'animals vius.

En l'àmbit europeu, el Reglament (UE) 2016/429 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de març de 2016, relatiu a les malalties transmissibles dels animals i pel qual es modifiquen o deroguen alguns actes en matèria de sanitat animal, estableix les mesures de prevenció i control de les malalties dels animals que són transmissibles als animals o a les persones. La infecció pel virus de la llengua blava (serotips 1-24) es troba inclosa a la llista de malalties recollida a l'annex II del Reglament a les quals s'apliquen normes específiques per a la prevenció i el control de malalties.

Posteriorment, el Reglament d'execució (UE) 2018/1882 de la Comissió, de 3 de desembre de 2018, relatiu a l'aplicació de determinades normes de prevenció i control a categories de malalties enumerades a la llista i per la qual s'estableix una llista d'espècies i grups d'espècies que representen un risc considerable de propagació de les esmentades malalties de la llista, va classificar la infecció pel virus de la llengua blava (serotips 1-24) a la categoria C+D+E per a les espècies i grups d'espècies següents: *Antilocapridae*, *Bovidae*, *Camelidae*, *Cervidae*, *Giraffidae*, *Mischidae* i *Tragulidae*.

L'article 1 d'aquest Reglament defineix les categories de les malalties:

- **Malaltia de categoria C:** una malaltia de la llista amb importància per a determinats estats membres i sobre la qual han d'adoptar-se mesures per evitar-ne la propagació a regions de la Unió declarades oficialment lliures d'aquesta o que disposen de programes d'eradicació de la malaltia de la llista de què es tracta, com assenyala l'article 9, apartat 1, lletra c) del Reglament (UE) núm. 2016/429.
- **Malaltia de categoria D:** una malaltia de la llista sobre la qual han d'adoptar-se mesures per evitar-ne la propagació en relació amb la seva introducció en la Unió o amb desplaçaments entre estats membres, com assenyala l'article 9, apartat 1, lletra d) del Reglament (UE) núm. 2016/429.
- **Malaltia de categoria E:** una malaltia de la llista sobre la qual és necessari que la Unió exerceixi vigilància, com assenyala l'article 9, apartat 1, lletra e) del Reglament (UE) núm. 2016/429.

Alhora, el Reglament delegat (UE) núm. 2020/689 de la Comissió, de 17 de desembre de 2019, pel qual es completa el Reglament (UE) 2016/429 del Parlament i del Consell pel que fa a les normes de vigilància, els programes d'eradicació i l'estatus de lliure de malaltia respecte de determinades malalties de la llista i malalties emergents, estableix en la secció 4 les disposicions relatives als programes d'eradicació de la infecció pel virus de la llengua blava.

Finalment, també a l'àmbit comunitari, el Reglament delegat (UE) 2020/688 de la Comissió, de 17 de desembre de 2019, pel qual es completa el Reglament (UE) 2016/429 del Parlament Europeu i del Consell pel que fa als requisits zoonosanitaris per als desplaçaments dins de la Unió d'animals terrestres i d'ous per covar, és el marc legal que estableix els requisits relatius a la infecció pel virus de la llengua blava pels moviments intracomunitaris d'espècies sensibles.

A l'àmbit estatal, l'article 5 de la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal, estableix l'obligació de la comunicació del focus de les malalties de caràcter epizootic o que, per la seva especial virulència, extrema gravetat o ràpida difusió, impliquin un perill potencial de contagi per a la població animal.

Alhora, l'article 8 de la Llei de sanitat animal, estableix que per prevenir la introducció o difusió en el territori nacional de malalties dels animals de declaració obligatòria, que preveuen el Codi Zoonosanitari Internacional de l'Oficina Internacional de Epizooties o la normativa nacional o comunitària, es poden adoptar mesures cautelars entre les quals es troben la prohibició cautelar de moviment i transport d'animals, la realització de programes obligatoris de vacunació o totes aquelles mesures, incloses la desinfecció o desinsectació, necessàries per prevenir la introducció en el territori nacional de malalties dels animals de declaració obligatòria.

Per tant, davant la confirmació definitiva de l'existència d'una malaltia de les característiques esmentades en l'article 5, la Comunitat Autònoma n'ha d'establir la declaració obligatòria.

Així mateix, el Reial decret 779/2023, de 10 d'octubre, pel qual s'estableix la comunicació de malalties dels animals de declaració obligatòria i se'n regula la notificació, inclou la llengua blava com a malaltia de declaració obligatòria i estableix les normes per dur-ne a terme la notificació.

Les mesures específiques de lluita envers la llengua blava es regulen al Reial decret 1001/2012, de 29 de juny, que modifica el Reial decret 1228/2001, de 8 de novembre, pel qual s'estableixen mesures específiques de lluita i eradicació de la febre catarral ovina o llengua blava, i per l'Ordre APA/1251/2020, de 21 de desembre, per la qual s'estableixen mesures específiques de protecció relatives a la llengua blava. Aquesta Ordre estableix les zones de restricció de la malaltia, les condicions per als moviments i la vacunació dels animals.

A l'any 2000, a les Illes Balears es va detectar la presència del serotip S2 del virus de la llengua blava, que no es va aconseguir controlar fins a l'any 2003, any en què va aparèixer un altre serotip —S4—, que no es va aconseguir controlar fins a l'any 2005.

El juny de l'any 2021, a una de les mostres preses en el marc del Programa nacional de vigilància, control i eradicació de la llengua blava, el laboratori central veterinari d'Algete va confirmar la presència del serotip 4 del virus de la llengua blava a l'illa de Mallorca. Al mateix temps es varen confirmar altres mostres preses arran de la inicial. Es va aconseguir controlar l'any 2023.

Al mes d'agost 2024, es va tenir coneixement de la sospita de nous casos de llengua blava a l'illa de Mallorca d'una nova variant del serotip 8, més agressiva i amb una mortalitat major que el serotip 4. El serotip 8 es va detectar l'any passat a França i es va confirmar a Espanya a les comunitats de Catalunya i Aragó. De moment s'han confirmat un total de 9 explotacions ramaderes afectades i han aparegut alguns casos sospitosos pendents de confirmació.

Per tant, de l'experiència en la dificultat del control dels brots dels anys 2000, 2003 i 2021, sobretot, de les pèrdues directes i indirectes en el sector ramader, es conclou que la confirmació de la malaltia pot donar lloc a una situació catastròfica i comportar un perill greu per als ramats ovins, caprins i bovins de les Illes Balears, tot això sense descartar que es pot propagar a altres espècies silvestres o assilvestrades dels animals de la població diana, impossibles de controlar i sanejar.

D'altra banda, l'article 24.2 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, estableix que les administracions públiques de les Illes Balears han d'adoptar les mesures jurídiques que garanteixin els drets del sector primari i dels seus ramaders en el seu desenvolupament i protecció.

El Decret 12/2023, de 10 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa que la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural exerceix, entre d'altres, la competència en matèria de sanitat animal.

Per tot això, i atesa l'atribució competencial que preveu l'article 20 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, dicta la següent

Resolució

1. Declaració oficial de la malaltia

Declarar la presència del serotip 8 del virus de la llengua blava a les Illes Balears.

2. Zona de restricció

Declarar zona de restricció de llengua blava tot el territori de les Illes Balears.

3. Adopció de mesures sanitàries de salvaguarda

1. Prohibir, de manera cautelar, el moviment, les concentracions o certàmens i el transport d'animals i productes reproductius de les espècies bovina, ovina i caprina i resta d'espècies sensibles recollides al Reglament d'execució (UE) 2018/1882 de la Comissió, de 3 de desembre de 2018, relatiu a l'aplicació de determinades normes de prevenció i control a categories de malalties enumerades a la llista i per la qual s'estableix una llista d'espècies i grups d'espècies que suposen un risc considerable de propagació de les esmentades malalties de la llista.

2. Excloure de la prohibició anterior els moviments —sempre amb vehicles desinsectats abans de la càrrega— dels animals de les espècies esmentades en l'apartat 1 amb destinació als escorxadors de les Illes Balears, i els moviments amb destinació a engreixador i reproducció entre explotacions de les Illes Balears, que seran objecte d'uns requisits específics que l'autoritat competent establirà periòdicament, segons l'evolució de la malaltia, i també la resta de moviments a vida o sacrifici, amb destinació fora de les Illes Balears, que compleixin els requisits

de l'Ordre APA/1251/2020, de 21 de desembre, pel qual s'estableixen mesures específiques de protecció relatives a la llengua blava, i els que s'estableixin transitòriament en els acords del Comitè de la Xarxa d'Alerta Veterinària Sanitària (RASVE, per les seves sigles en castellà).

3. Establir una duració inicial d'un any de les mesures sanitàries de salvaguarda que s'estableixen en l'apartat 1 d'aquest punt 3, que podran ser revisades per la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural com a conseqüència de l'evolució de la malaltia. Si aquestes mesures cautelars no són revisades abans del venciment del termini esmentat, s'entén que s'aixequen i s'extingeixen amb del transcurs del termini d'un any, segons l'article 56 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i l'article 8 de la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal, i tenint en compte els pronunciaments que s'hagin produït en els àmbits estatal i comunitari en el sentit de la zona autònoma com a lliure de perill.

4. Programa de vacunació

Establir, per a tot el territori de les Illes Balears, un programa de vacunacions obligatòries contra el serotip 8 del virus de la llengua blava de les espècies bovina i ovina per evitar-ne la difusió i propagació.

5. Declaració d'emergència

1. Declarar l'emergència de les actuacions i contractacions pertinents per a l'eradicació del brot de llengua blava a les Illes Balears.
2. Ordenar l'execució d'allò que sigui necessari per evitar i eradicar la situació de gravetat ocasionada pel brot de llengua blava a les Illes Balears, d'acord amb el que estableix l'article 120 —tramitació d'emergència— de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.

6. Extinció d'efectes de la Resolució anterior

Es deixa sense efecte la Resolució de la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació de 30 de juny de 2021 per la qual es declara la presència de la malaltia del virus de la llengua blava i s'adopten mesures sanitàries de salvaguarda per evitar-ne la propagació a tot el territori de les Illes Balears (BOIB núm. 88, de 3 de juliol de 2021), atès que el Reglament d'execució (UE) 2024/566 de la Comissió, de 14 de febrer de 2024, pel qual es modifica l'annex VIII del Reglament d'execució (UE) 2021/620 pel que fa a l'aprovació o retirada de l'estatus de lliure de malaltia de determinades zones d'Alemanya i Espanya, respecte de la infecció del virus de la llengua blava (serotipus 1 a 24) i l'aprovació de l'ampliació d'un programa d'eradicació de la infecció per aquest virus, i també la Resolució de 8 de febrer de 2024 de la Direcció General de Sanitat de la Producció Agroalimentària i Benestar Animal, per la qual es modifiquen els annexos I i II de l'Ordre APA/1251/2020, de 21 de desembre, per la qual s'estableixen mesures específiques de protecció relatives a la llengua blava, declaren el territori de les Illes Balears com a lliure de la malaltia de llengua blava.

7. Eficàcia

1. Aquesta Resolució entrarà en vigor el mateix dia que es publiqui en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, amb excepció del que preveu l'apartat següent.
2. Les previsions dels punts 1, 2, 3 i 6 d'aquesta Resolució tenen eficàcia retroactiva des del dia 4 de setembre de 2024, en virtut de l'article 39.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Palma, en la data de la firma electrònica (13 de setembre de 2024)

El conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural
Joan Simonet Pons